

PROTOKOLL

2017-09-19

STYRELSEN FÖR HÖJE Å VATTENRÅD

Protokoll för Höje å vattenråd

Tid & datum: kl 09:00-12:15, tisdagen den 19 september 2017

Plats: Diamanten, Kommunhuset Kristallen, Lund

Bilagor:

- 3.1a: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Aktuella åtgärder
- 3.1b: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Kalkfilter och fosfordammar – Lägesrapport
- 3.1c: Utfiskning av damm på Ladugårdsmarken - Rapport
- 3.1d: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Översikt av projekt med ekonomisk sammanställning
- 3.3: Markersättning - reviderad rapport med exempel
- 4.2a: Dagvattenplan Lunds kommun – remissversion med förslag till yttrande
- 4.2b: Översvämningsplan Lunds kommun – remissversion med förslag till yttrande
- 5.6: Fyra spår Lund-Flackarp – förslag till yttrande

Bilagor finns att hämta på denna länk: <https://box.lund.se/d/92db705311/>

Närvarande

Ordinarie:	Björn Abelson	Lunds kommun
	Carl von Friesendorff	Lunds kommun
	Birger Emanuelsson	Lunds kommun
	Jerry Ahlström	Lomma kommun (t o m punkt 4.3 kl 11:40)
	Pierre Lindberg	Staffanstorps kommun (t o m punkt 7.3, deltog dock ej i beslut i punkt 7.3.
	Göran Jepsson	Svedala kommun
	Lena Fällström	VA SYD
	Åke Persson	Dikningsföretagen
	Henrik Tham	Areella näringar
	Christer Tornéus	Verksamhetsutövare
	Bengt Jönsson	Fiskevården
	Lars-Göran Lillvik	Naturvården
Ersättare:	Eleni Rezaii	Lunds kommun
	Gunnar Stensson	Lunds kommun
	Agneta Nilsson	Staffanstorps kommun
	Jan Rydén	Lomma kommun
	Geir Hansen	Staffanstorps kommun
	Mats Persson	Areella näringar
	Marianne Blad	Dikningsföretagen

BA " ef

Claes Wersäll	Areella näringar
Anders Olsson	Fiskevården
Leif Runesson	Naturvården

Adjungerade: Rebecka Nilsson	Ekologgruppen
Cecilia Backe	Lunds kommun
Vibeke Lirås	Länsstyrelsen
Alfred Fransson	Staffanstorps kommun
Mathilda Jägryd	Staffanstorps kommun
Jonas Johansson	Höje å vattenråd

Ärenden:

1. Val av justeringsperson

Protokoll från föregående styrelsemöte 2017-05-02 samt konstituerande styrelsemöte och årsstämma 2017-05-23

Dagordningen

Under punkt 4.1 står det i kallelsen att det ska vara en bilaga till ärendet. Detta är fel, det finns ingen bilaga till punkt 4.1.

Nytt ärende läggs till under punkt 4.3 Övrigt Dagvattengruppen: "Översvämningsutredning"

Nytt ärende läggs till under punkt 7.3 Administration/Övrigt: Information om moms och eventuella beslut i frågan.

Styrelsen beslutar:

- att välja Carl von Friesendorff till justeringsperson
- att lägga protokollen till handlingarna,
- att godkänna dagordningen med ovanstående tillägg

2. Anmälningar

Åtgärdsprogram

2017-06-13 Genarp 9:16 - Länsstyrelsen beslut dispens biotopskydd
2017-06-19 Borgeby 37:2 - Anbud Hana entreprenad
2017-06-19 Borgeby 37:2 - Anbud Palm entreprenad
2017-06-27 Borgeby 37:2 - Anbudsförrättning
2017-07-10 Borgeby 37:2 - Beställning entreprenad
2017-07-14 Borgeby 37:2 - Länsstyrelsen startbesked miljöinvestering
2017-07-21 Genarp 9:16 - Anbud NCC
2017-07-21 Genarp 9:16 - Anbud Bodeborn
2017-07-26 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Länsstyrelsen beslut vattenverksamhet
2017-08-14 Genarp 9:16 - Anbudsförrättning
2017-08-23 Häckebergasjön utfiskning - Offert provfiske Klara vatten
2017-08-30 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Beställning flytt elkabel
2017-09-03 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Förfrågningsunderlag entreprenad

20
2
ef

2017-09-07 Genarp 9:16 - Beställning entreprenad

Dagvattengruppen

2017-06-07 Lund väster dagvattenmagasin - TN Lund beslut om berörd mark

Recipientkontroll

Vattenförvaltning

2017-06-19 Blytak - Skrivelse till St Staffans församling och Miljöförvaltningen Staffanstorps kommun

2017-06-30 Blytak - Svar från Staffanstorps kommun

2017-08-10 Habo Golf AB - MMD underrättelse om möjlighet att yttra sig

2017-08-14 Lund - Flackarp 4-spår - Trafikverket inbjudan samråd

2017-08-15 Blytak - Svar från St Staffans församling

2017-08-15 Habo Golf AB - MMD kungörelse om huvudförhandling

2017-09-04 Konstgräs - Svar från Staffanstorps kommun om att utredning pågår

Arbetsutskottet

2017-09-05 Protokoll AU

Övrigt

Styrelsen beslutar:

- att lägga anmälningarna till handlingarna

3. Åtgärdsprogram

3.1

Höje å åtgärdsprogram etapp 1

Bilaga 3.1a, b, c & d

Rebecka Nilsson, Ekologgruppen lämnar lägesrapport för arbetet med etapp 1 av åtgärdsprogrammet.

Borgeby 37:2

Äldre damm som nu har restaurerats. Miljöinvesteringsstöd beviljat från Länsstyrelsen för hela entreprenadkostnaden på ca 410 tkr. Jerry Ahlström frågar om det tagits några prover på innehållet i de massor som grävts upp och lagts ut på åkermarken runt dammen. Rebecka Nilsson meddelar att det inte tagits prover på massorna. Det finns ingen verksamhet i tillrinningsområdet som gör att man kan förvänta sig föroreningar i dammens sediment.

Genarp 9:16

Bodeborn gräv är upphandlad entreprenör. Grävning påbörjas vid bättre väderlek. Inget stöd beviljat för detta projekt.

Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar

Upphandling av entreprenör pågår, anbud ska vara inne på torsdag. Stöd på 1 500 tkr preliminärt beviljat från Länsstyrelsen.

Bjällerup 6:1

Arbetet med våtmarken är återupptaget. Jonas Johansson och Rebecka Nilsson har haft möte med markägarna. Förslag på markersättning ska presenteras.

Bjällerup tvåstegsdike

Projektering pågår. Ekologgruppen tittar på olika förslag på terrassbredd. Förslagen ska förankras med markägare och arrendator. Mats Persson framför att Domkyrkan, som har angränsande mark, också kan vara intresserade av tvåstegsdike.

Gullåkra mosse/Dynnbäck

Utredning om möjligheterna att fördröja dagvatten från Staffanstorp i Gullåkra mosse.

Vallkärrabäcken

Åtgärden som föreslås är att låta bäcken ha mer fri utveckling. Möjligheterna att låta bäcken utveckla sig mer fritt behöver utredas. Eventuell påverkan på markavvattning och dagvatten behöver klargöras.

Kalkfilter och fosfordammar

Sedan tidigare klart med två fosfordammar och kalkfilter vid Trolleberg. Fosfordamm vid Önnestöv/Björnstorp är klar sedan någon vecka tillbaka. Fosfordamm och kalkfilter ska anläggas vid Bjällerup. Det är dock för blött i markerna för att gräva för tillfället. För mer detaljer se bilaga 3.1c

Ladugårdsmarken utfiskning

Jonas Johansson redogör för utfiskningen av dammen på Ladugårdsmarken. Drygt 200 kg fisk/ha har tagits upp ur dammen. Främst sarv, abborre och karp. Drygt 30 stora karpar fångades. Vattenkvaliteten blev väldigt snabbt bättre i dammen. Ytterligare en dags insats kommer att göras för att få upp de sista karporna.

Ekonomi

Jonas Johansson lämnar en ekonomisk lägesrapport för Höje å åtgärdsprogram etapp 1. Prognosen, där för tillfället aktuella och pågående projekt ingår, kommer det bli ett överskott på ca 8 000 tkr. Slutsatsen är att förslag på fler kostnadseffektiva projekt behöver tas fram och genomföras.

Styrelsen beslutar:

- att fortsätta arbetet enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.2

Utfiskning Håckebergasjön

Jonas informerar om möjligt utfiskningsprojekt i Håckebergasjön. Utfiskning eller reduktionsfiske av vitfisk är en vedertagen metod för förbättra vattenkvaliteten i övergödda sjöar. Genom en kort intensiv insats där man fiskar ut så mycket vitfisk, framför allt braxen, mört och löja, som möjligt hoppas man kunna få olika stabiliserande mekanismer i sjön att stabilisera sjön i ett läge med klarare vatten än idag. De mekanismer som kan stabilisera sjön är bl a förekomst eller inte förekomst av undervattensvegetation och om ekosystemet i sjön kontrolleras uppifrån, av rovfiskar, eller nerifrån av tillgång på näringsämnen. Det går inte att avgöra idag om ett reduktionsfiske behöver göras om efter ett antal år eller inte och åtgärden betyder inte att man kan sluta med att försöka minska tillförseln av näringsämnen till sjön. Beredningsgruppen har tagit beslut om att genomföra ett provfiske i sjön

och att använda resultaten som underlag för en eventuell ansökan om LOVA-stöd till ett fullskaligt reduktionsfiske. Provfiske pågår i Häckebergasjön denna vecka.

Styrelsen beslutar:

- att om provfisket visar på behov av reduktionsfiske tillstyrka att LOVA-ansökan skickas in, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.3

Markersättning

Bilaga 3.3

Förslaget till beräkningsmodell och nivå för markersättning som presenterades vid förra styrelsemötet godkändes inte utan skickades tillbaka för ytterligare utredning. Även i det bearbetade förslaget är det miljönyttan som ska utgöra grunden för att avgöra om en åtgärd är kostnadseffektiv att genomföra. Anläggningskostnader och markersättning får inte överskrida miljönyttan. Miljönyttan och markvärde beräknas på samma sätt som i tidigare förslag. Jonas Johansson presenterar det nya förslaget. De förändringar som gjorts sedan det förra förslaget presenterades är att:

- Nivån på markersättningen förslås höjas till som mest 80% av markvärdet
- Man kan göra avsteg från de grundläggande principerna om markersättning, i sådana fall ska särskilda skäl redovisas och styrelsen ta beslut i frågan
- Styrelsen ska ta särskilt beslut vid markersättningar över 500 tkr

Björn Abelson tydliggör att det nya förslaget inte gäller redan ingångna avtal och att det inte finns möjligheter att göra några större förändringar i det redovisade förslaget. Markersättningen i detta förslag närmar sig nu markens fulla värde varför det om markersättningen ska höjas ytterligare istället behöver bli tal om att köpa den aktuella marken.

Claes Wersäll: Menar att man skulle behöva ta problematiken med att hitta nya lägen för våtmarker i beaktande när man bedömer miljönyttan med en våtmark. I och med att det är svårt att hitta lägen för våtmarker blir värdet av miljönyttan för de lägen som finns högre.

Henrik Tham menar att förslaget är dynamiskt och följer med i de förändringar som kan ske. Om t ex sättet att göra bedömning av miljönyttan förändras så följer det med per automatik i detta förslag. Samma förhållande gäller markersättningen.

En generell diskussion om förlängning av avtal för redan anlagda våtmarker förs. Avtalen för de äldsta dammarna kommer snart att löpa ut och frågan är då hur man hanterar med avtal och underhåll av dammarna i framtiden.

Styrelsen beslutar:

- att godkänna att skicka utredningen om markersättning på remiss till medlemskommunerna, LRF, Jordägareförbundet, Domkyrkan, Stiftelsen akademiemman samt övriga berörda markägare, Sege å vattenråd och vattendragsförbund samt Kävlingeåns vattenråd,
- att uppdra åt kansliet att utreda frågan om förutsättningar för förlängning av avtal för samt underhåll av redan anlagda våtmarker, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.4

Strandskydd

Jonas informerar om arbetet med att försöka påverka i frågan om strandskydd för anlagda våtmarker. Vattenrådet har skrivit till både miljöministern och generaldirektören för Naturvårdsverket i frågan och fått bekräftat att de mottagit vattenrådets budskap i frågan. Naturvårdsverket har fått i uppdrag att ta fram en våtmarksstrategi där frågan om strandskydd förhoppningsvis kommer att hanteras.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4. Dagvattengruppen

4.1

Fördröjningsmagasin Lund väster

Rebecka Nilsson, Ekologgruppen, lämnar lägesrapport för arbetet med ett fördröjningsmagasin för dagvatten väster om Lund. Fyllnadsmassor ska eventuellt köras till Rögle för täckning av den gamla deponin. VA SYD förhandlar med markägaren om intrångsersättning för ledning och en brunn som ska grävas ner. Norr om dammen finns en samfälld väg. Förhoppningsvis räcker att informera markägarna om projektet eftersom intrånget är litet. Ekologgruppen väntar med detaljprojektering tills markägarförhandlingar är klara. Efter överenskommelse mellan vattenrådet och VA SYD och beslut i styrelsen för Höje å vattenråd så står vattenrådet för kostnader för projektering och samt 1 500 tkr till entreprenad. Beräknad kostnad totalt ca 4 000 tkr.

Styrelsen beslutar:

- att fortsätta arbetet enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.2

Dagvatten- och översvämningsplan för Lunds kommun

Bilaga 4.2a & b

Vattenrådet har fått Dagvatten- och Översvämningsplaner för Lunds kommun på remiss. Kansliet har tagit fram förslag till yttrande. Jonas redogör kort för innehållet i både Dagvatten- och översvämningsplanen som är två av planerna i arbetet med "Lunds vatten". Dagvattenplanen är en nulägesanalys med åtgärdsförslag och behandlar det vatten som dagvattensystemet i Lunds stad kan hantera. Översvämningsplanen behandlar det vatten som dagvattensystemet inte kan hantera och som därför rinner på gator och annan mark. I planen analyserar man Lunds stad och övriga större tätorter i kommunen och deras känslighet för skyfall och översvämningar. Mest intressant i översvämningsutredningen är den skyfallskartering som gjorts och som visar vilka områden i tätorterna som är känsliga för översvämningar.

De synpunkter som vattenrådet har på **Dagvattenplanen** är bl a:

- Positivt att en Dagvattenplan tagits fram
- Planen borde ha sänts på remiss till grannkommunerna
- VA SYD menar att remiss till grannkommunerna inte var nödvändigt

- Vattenrådet instämmer i planens målsättningar
- Positivt att begreppet ekosystemtjänster lyfts fram
- Marktillgången är en viktig fråga – svårt kombinera förtätning med hållbar dagvattenhantering som tar mark i anspråk
- Bra med en ambition att försöka förhindra att föroreningar uppstår
- Analys av påverkan från dagvatten på andra aktörer saknas – man skulle ha kunnat resonera kring begreppet "vattensolidaritet"
- Bra att planen tar upp konkreta åtgärdsförslag
- Viktigt att åtgärder som föreslås genomförs

De synpunkter som vattenrådet har på **Översvämningsplanen** är bl a:

- Positivt att en Översvämningsplan tagits fram
- Planen är ett välskrivet informativt dokument
- Planen borde ha sänts på remiss till grannkommunerna
- VA SYD menar att remiss till grannkommunerna inte var nödvändigt
- Vattenrådet instämmer i planens målsättningar
- Det är värdefull information som presenteras, frågan är nu hur informationen kommer att användas?
- Det finns en motsättning mellan förtätning av tätorter och behov av ytor för att hantera vatten vid t ex skyfall.
- En skrivning om de föroreningar som finns i vatten från översvämningar saknas
- Bra att kommunen avser ställa krav på höjdsättning av byggnader och mark vid byggnation
- Översvämningsmodellen redovisar mycket bra och viktig information

Styrelsen beslutar:

- att godkänna förslagen till yttranden med redaktionella ändringar, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.3

Övrigt

Översvämningsutredning

Jonas Johansson redogör för förslag från Dagvattengruppen om att göra en komplettering av den utredning om översvämningar som gjorts inom ramen för Höje å helhetsperspektiv. Ekologgruppen har lämnat en offert på arbetet. Kostnaden är ca 250 tkr. I budgeten för Höje å åtgärdsprogram finns det 500 tkr avsatt för utredningar kring översvämningar. Jonas bedömer att utredningen tar ca 6 månader att göra. En strategi för hur arbetet ska kommuniceras kommer att tas fram. Utredningen är en naturlig följd av kommunernas uppdrag till vattenrådet att arbeta med dagvatten och problematiken kring höga flöden.

PA

50

7

Styrelsen beslutar:

- att godkänna fortsatt arbete med översvämningsutredning enligt redovisat förslag och kostnad, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

5. Vattenförvaltning

5.1

Blytak på kyrkor

Jonas informerar kort om arbetet med blytak på kyrkor. En skrivelse har skickats till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har behandlat frågan internt och i korthet svarat att man menar att man kan ha blytak under förutsättning att man förhindrar att föroreningar uppstår eller om man renar det vatten som rinner av taket. S:t Staffans församling har svarat vattenrådet att församlingen ska titta på vilka åtgärder som är rimliga att göra. Miljöförvaltningen i Staffanstorps kommun förutsätter att församlingen tar kontakt med Miljöförvaltningen för att diskutera åtgärder. Mats Persson, Domkyrkan, informerar om att man påbörjat ett projekt som syftar till att förhindra att blyhaltiga föroreningar från Domkyrkans tak uppstår.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5.2

Habo Golf AB

Mark- och miljödomstolen har gett vattenrådet möjlighet att yttra sig över kompletteringar i ärendet. Beredningsgruppen har beslutat att vattenrådet avstår från att yttra sig. Huvudförhandling i målet äger rum 2017-09-20.

Styrelsen beslutar:

- att vattenrådets samordnare företräder vattenrådet vid huvudförhandlingen, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

Notering: Christer Torneus, representant för Habo Golf AB, deltar inte i beslut.

5.3

Höje å helhetsperspektiv

Styrelsen beslutar:

- att bordlägga ärendet

5.4

VattenAtlas

Styrelsen beslutar:

- att bordlägga ärendet

5.5

Mikroplast

Styrelsen beslutar:

- att bordlägga ärendet

5.6

Fyra spår Flackarp – Lund

Bilaga 5.6

Trafikverket planerar att bygga fyra spår mellan Lund och Flackarp. Kansliet har tagit fram förslag på kort yttrande beträffande samrådet. I yttrandet trycks framför allt på vikten av att fördröja och rena tillkommande dagvatten samt att iaktta försiktighetsmått vid eventuellt byggande i vatten. Anders Olsson och Bengt Jönsson framför vikten av att grävmaskiner ska kunna ta sig fram längs ån för att kunna rensa i ån tillsammans med behovet av att människor också ska kunna röra sig fritt längs ån.

Styrelsen beslutar:

- att godkänna förslaget till yttrande med framförda tillägg, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

6. Recipientkontroll

Inga ärenden.

7. Administration/övrigt

7.1

Förändringar i representation

Jonas informerar om förändringar i representationen från Lunds, Lomma och Staffanstorps kommuner.

- Cecilia Backe, Lunds kommun, ska börja arbeta på Länsstyrelsen, ingen ersättare är ännu klar.
- Matilda Gradin, Lomma kommun, har slutat på kommunen och föreslås ersättas i beredningsgruppen av Adam Bahr
- Alfred Fransson, Staffanstorps kommun, har anställts som ersättare för Marie-Louise Folkesson och föreslås ersätta Marie-Louise i beredningsgruppen.

Björn Abelson avtackar Cecilia Backe för hennes insatser i vattenrådet och överlämnar en blomma.

Styrelsen beslutar:

- att välja in Adam Bahr och Alfred Fransson som representanter i beredningsgruppen, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.2

Bidrag till dikningsföretag

Sege å vattenråd och vattendragsförbund har ett system där vissa förutsättningar uppfylls betalas ut stöd till dikningsföretagen. Det har kommit in förfrågan till Höje å vattenråd om samma system kan införas i Höje å.

Styrelsen beslutar:

- att uppdra åt kansliet och berednings/dagvattengruppen att utreda frågan om ett system med stöd till dikningsföretagen, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.3

Övrigt

Moms

Jonas Johansson, Björn Abelson och Carl von Friesendorff informerar om pågående arbete med att hantera frågan om moms för vattenrådet. Bakgrunden är att Lunds kommun under många år i dragit av vattenrådets moms. Den nya redovisningschefen i Lunds kommun tillåter inte detta förfaringssätt längre. Idag bokas istället vattenrådets moms på ett särskilt konto i Lunds kommuns ekonomisystem och kommer att faktureras vattenrådet vid årsskiftet. Om det verkligen är fel av kommunen att dra av vattenrådets moms kan diskuteras eftersom vattenrådets verksamhet finansieras av kommunala och statliga medel och det är kommunernas representanter som har bestämmanderätt i ekonomiska frågor i vattenrådet. I och med detta är vattenrådets verksamhet är i princip en kommunal verksamhet. De förslag till hantering av situationen som har lyfts fram är bl a att använda den s k "Sege å-modellen" där vattenrådet vid årets slut fakturerar kommunerna för uppkomna momskostnader (tillåtligheten i denna modell har dock inte bekräftats skriftligen av Skatteverket) samt möjligheten att låta momsregistrera vattenrådet.

Pierre Lindberg lyfter frågan om vilken ekonomisk effekt en momsregistrering skulle få för vattenrådet vilket idag är okänt. Vidare ställdes också frågan om kommunjuristen i Lund hade uttalat sig i frågan om huruvida vattenrådets upplägg idag är rätt eller ej och denne sades vara vidtalad men varken kommunjuristen eller någon annan har med säkerhet uttalat sig i frågan utöver redovisningschefen. Pierre Lindberg efterlyste en smidighet från Lunds kommun i denna fråga och ansåg att kommunens hastigt förändrade syn på momsfrågan försatt vattenrådet i en besvärlig situation.

Mot bakgrund av denna osäkerhet i frågan om momsregistreringens eventuella effekter yrkade Pierre Lindberg, om en förändring måste ske, att den så kallade Segeå-modellen skulle förordas istället för en momsregistrering då den idag redan används utan problem av Sege å vattenråd.

Pierre Lindberg var tvungen att lämna mötet innan frågan blev färdigbehandlad och deltog därför ej i beslutet.

Styrelsen beslutar:

- att uppdra Lunds kommun att verka för att få besked från Skatteverket i frågan om att kunna debitera ut moms på övriga kommuner
- att i andra hand uppdra åt Lunds kommun att låta momsregistrera vattenrådet,
- att uppmana Lunds kommun ta ansvar för innevarande års momshantering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.4

Sammanträdestider 2017

Styrelsen		
09:00 i Lund (om inte annat anges		

	2017-11-14	
Arbetsutskottet		
09:00 i Lund		
	2017-10-24	
Berednings/dagvattengrupp		
08:30 på tisdagar i Lund		
13:00 på måndagar i Lund		
	2017-10-10	Gnejsen
	2017-12-04	Porfyren 2

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.5

Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver styrelsen godkänna publiceringen.

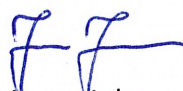
Styrelsen beslutar:

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

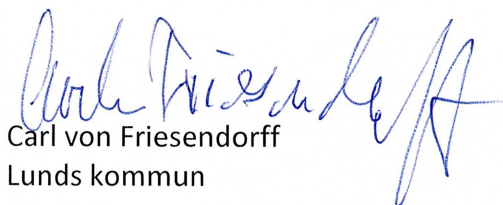
Justeras för
HÖJE Å VATTENRÅD

Björn Abelson
Ordförande

Jonas Johansson
Samordnare

Carl von Friesendorff
Lunds kommun